

IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW

I. Istniejące zagrożenia wewnętrzne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożenia ¹⁾	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożenia i jego skutków
1	Nieuprawnione przebywanie osób w miejscach nieudostępnianych	Ukierunkowanie ruchu turystycznego na obszarze Świętokrzyskiego Parku Narodowego, zwanego dalej „Parkiem”, przez: 1) oznakowanie granicy zewnętrznej Parku; 2) konserwację istniejących szlabanów metalowych oraz montaż nowych szlabanów w celu uniemożliwienia wjazdu pojazdów na obszary nieudostępnione; 3) kopanie rowów zapobiegających szkodnictwu; 4) zaprojektowanie, budowę, modernizację i konserwację infrastruktury turystycznej oraz informacyjno-edukacyjnej; 5) konserwację szlaków turystycznych oraz ścieżek i obiektów edukacyjnych, polegającą w szczególności na usuwaniu powstałych szkód, przeprowadzaniu prac porządkowych, czyszczeniu i impregnacji obiektów oraz uzupełnianiu ubytków w oznakowaniu szlaków i ścieżek edukacyjnych; 6) korektę przebiegu szlaków turystycznych oraz ścieżek edukacyjnych; 7) zaprojektowanie, wytyczenie i oznakowanie nowych szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych
2	Zbyt małe zasoby drewna drzew martwych i zamierających będące efektem wcześniejszej gospodarki i niektórych działań ochronnych, mające negatywny wpływ na stan wszystkich ekosystemów leśnych, w tym chronionych leśnych siedlisk przyrodniczych i związanych z nimi gatunków roślin, grzybów i zwierząt	Pozostawianie, zgodnie z celem ochrony ekosystemów leśnych oraz siedlisk przyrodniczych, drzew złamanych, wywróconych, obumierających lub martwych, jeżeli nie powoduje to zagrożenia bezpieczeństwa ludzi lub mienia, w miejscach i trasach udostępnionych, na drogach publicznych i wewnętrznych oraz w miejscach zamieszkałych i w bezpośrednim sąsiedztwie gruntów obcej własności
3	Obecność roślin gatunków	1. Usuwanie z ekosystemów leśnych drzew, krzewów i roślin zielnych

¹⁾ Ocena zagrożeń wyraża się w uszeregowaniu zagrożeń od najistotniejszego.

	obcych, w tym inwazyjnych, powodująca ograniczanie naturalnej różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych i nieleśnych oraz blokowanie lub spowalnianie procesów renaturalizacyjnych w drzewostanach	gatunków obcych, w tym inwazyjnych, z pozostawianiem drzew martwych. 2. Usuwanie z ekosystemów nieleśnych drzew i krzewów, w tym ich siewek i odrośli oraz roślin zielnych, gatunków obcych, w tym inwazyjnych
4	Brak odnowienia naturalnego modrzewia polskiego (<i>Larix decidua</i> ssp. <i>polonica</i>) w drzewostanie na Chełmowej Górze	1. Usuwanie z drzewostanu drzew wywołujących silne ocienienie dna lasu, w szczególności buka zwyczajnego (<i>Fagus sylvatica</i>), z wyłączeniem drzew martwych, obumierających oraz z wykształconymi dziuplami i próchnowiskami. 2. Usuwanie młodego pokolenia drzew lub krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej i podrostu drzew gatunków wywołujących silne ocienienie, w szczególności buka zwyczajnego (<i>Fagus sylvatica</i>), przez wykaszanie, wrywanie z korzeniami lub wypas. 3. Mechaniczne przygotowanie gleby i gromadzenie obsianych powierzchni
5	Utrata charakterystycznej fizjonomii półnaturalnych lasów jodłowych, w tym siedliska przyrodniczego 91P0 ²⁾ Wyżyny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>)	Utrzymanie lub odtworzenie struktury piętrowej i wiekowej typowej dla półnaturalnych świętokrzyskich lasów jodłowych, w tym ograniczanie nadmiernego rozwoju buka zwyczajnego (<i>Fagus sylvatica</i>)
6	Spowalnianie procesów renaturalizacyjnych, hamowanie naturalnych procesów dynamicznych w drzewostanach oraz ograniczanie naturalnej różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych wywołane obecnością gatunków niewłaściwych siedlisku – dotyczy ekosystemów leśnych zniekształconych w wyniku gospodarki przeszłej, zwłaszcza przez nasadzenia drzewostanów sosnowych, a także obecność gatunków obcych	Wykonywanie zabiegów z zakresu ochrony czynnej mających na celu wspomaganie procesu renaturalizacji zniekształconych drzewostanów

²⁾ Kod i nazwa siedliska przyrodniczego podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713).

7	Sukcesja drzew i krzewów w cennych przyrodniczo łądowych ekosystemach nieleśnych, zbiorowiskach naskalnych i kserotermicznych oraz cennych stanowiskach florystycznych	1. Usuwanie drzew i krzewów zagrażających celom ochrony oraz koszenie i wypas zwierząt w ekosystemach łąkowych, murawowych, zaroślowych i niektórych leśnych, wraz z wywozem części skoszonej biomasy. 2. Usuwanie ze zbiorowisk naskalnych, w tym kserotermicznych, drzew, krzewów oraz roślin zielnych zagrażających celom ochrony tych zbiorowisk. 3. Pielęgnowanie nadmiernie zarastających cennych stanowisk florystycznych, w szczególności przez usuwanie drzew i krzewów powodujących ich ocienienie
8	Nadmierne nagromadzenie materii organicznej w ekosystemach nieleśnych zagrażające półnaturalnym nieleśnym łądowym zbiorowiskom roślinnym o charakterze łąk, pastwisk i muraw	1. Koszenie wraz z wywozem skoszonej biomasy. 2. Prowadzenie wypasu
9	Przesuszanie siedlisk, w tym siedlisk przyrodniczych i obniżanie się stanów wód podziemnych w wyniku czynników naturalnych oraz antropogenicznych	1. Wykonywanie przegród z materiałów naturalnych miejscowego pochodzenia, w szczególności kamieni i pni drzew, na wybranych ciekach wodnych. 2. Zatrzymywanie wód w ekosystemach, w tym przez likwidację historycznych rowów odwadniających
10	Wydeptywanie pokrywy glebowej i roślin przez turystów i odwiedzających Park	1. Konserwacja nawierzchni szlaków turystycznych. 2. Budowa i remont urządzeń turystycznych, zgodnie ze wzorem określonym w Parkowym Systemie Informacji. 3. Wykonanie zabezpieczeń technicznych, w tym ogrodzeń, barier i szlabanów oraz obsadzanie rodzimymi gatunkami krzewów leśnych, obszarów przy szlakach pieszych, rowerowych i drogach udostępnionych dla ruchu. 4. Likwidacja nielegalnych zejść ze szlaków. 5. Umieszczanie tablic urzędowych, informacyjnych i ostrzegawczych w miejscach szczególnie narażonych na nielegalne przebywanie ludzi na obszarze Parku. 6. Prowadzenie działalności edukacyjnej, w szczególności dotyczącej zasad zachowywania się w parku narodowym. 7. Partole Straży Parku
11	Erozja gleby wzdłuż szlaków turystycznych i komunikacyjnych oraz dawnych szlaków zrywkowych	1. Uzupełnianie poerozyjnych ubytków gruntu. 2. Zabudowa przeciwoerozyjna dróg, ścieżek i szlaków turystycznych, spowalniająca spływ powierzchniowy wód opadowych oraz eliminująca wydeptywanie inicjujące erozję. 3. Utrzymanie sieci dróg wykorzystywanych do realizacji zadań ochronnych, w tym wyrównywanie kolein po zakończeniu prac. 4. Likwidacja dawnych szlaków zrywkowych i zbędnych dróg leśnych przez ich pozostawienie do naturalnej sukcesji

12	Zanieczyszczenie wód	1. Budowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków przy budynkach będących własnością Parku. 2. Podłączenie budynków będących własnością Parku do sieci kanalizacyjnej
13	Zanieczyszczenie powietrza	Ograniczenie niskiej emisji przez: 1) termomodernizację budynków będących własnością Parku; 2) zastosowanie lub wymianę izolacji termicznej budynków będących własnością Parku; 3) modernizację lub wymianę instalacji grzewczej z możliwością zastosowania odnawialnych źródeł energii w budynkach będących własnością Parku
14	Zużycie techniczne obiektów zabytkowych	Prace konserwacyjne i rewitalizacyjne obiektów zabytkowych, w szczególności budynków oraz ich otoczenia

II. Potencjalne zagrożenia wewnętrzne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożenia ¹⁾	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożenia i jego skutków
1	Zagrożenie dla ludzi lub mienia, w tym utrudnienia komunikacyjne na drogach publicznych i wewnętrznych oraz na szlakach turystycznych i w miejscach udostępnionych, powodowane przez powalające się drzewa	Usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub mienia
2	Ubożenie biocenozy leśnej, w szczególności w zakresie bogactwa gatunkowego grzybów i bezkręgowców, wynikające z obniżonego udziału w drzewostanach starych drzew	Pozostawianie w drzewostanach drzew gatunków rodzimych w wieku powyżej 100 lat do naturalnego zestarzenia się i obumarcia, z wyjątkiem działań wynikających z konieczności zapewnienia bezpieczeństwa ludzi lub mienia w miejscach i trasach udostępnionych, na drogach publicznych i wewnętrznych oraz w miejscach zamieszkałych i w bezpośrednim sąsiedztwie gruntów obcej własności
3	Zabudowa gruntów niebędących w użytkowaniu wieczystym Parku lub niebędących jego własnością powodująca w szczególności przerwanie korytarzy ekologicznych	1. Nabywanie na rzecz Skarbu Państwa lub na rzecz Parku nieruchomości, w tym przez realizację prawa pierwokupu. 2. Prowadzenie edukacji wśród społeczności lokalnej w zakresie sposobów eliminacji lub ograniczenia występujących zagrożeń. 3. Określenie zasad dostępu do gruntów prywatnych położonych na obszarze Parku. 4. Wydawanie zgód na poruszanie się pojazdów drogami wewnętrznymi Parku. 5. Kontrola Straży Parku w zakresie prawidłowego korzystania z dróg wewnętrznych

4	Gospodarka rolna lub leśna oraz działalność gospodarcza na gruntach niebędących w użytkowaniu wieczystym Parku lub niebędących jego własnością prowadzone niezgodnie z celami ochrony przyrody	1. Nabywanie na rzecz Skarbu Państwa lub na rzecz Parku nieruchomości, w tym przez realizację prawa pierwokupu. 2. Prowadzenie edukacji wśród społeczności lokalnej w zakresie sposobów eliminacji lub ograniczenia występujących zagrożeń. 3. Określenie zasad dostępu do gruntów prywatnych położonych w obszarze Parku. 4. Współpraca z właściwym miejscowo starostą w zakresie nadzoru nad lasami niebędącymi własnością Skarbu Państwa
5	Zarastanie historycznych cmentarzy i miejsc pamięci narodowej	Wykaszanie roślinności oraz pielęgnacja zadrzewień i zakrzewień na cmentarzach i w miejscach pamięci narodowej
6	Niszczenie obiektów zabytkowych, w tym kapliczek i miejsc pamięci narodowej	Bieżące przeglądy stanu, remonty lub konserwacja obiektów zabytkowych oraz pielęgnacja zieleni towarzyszącej
7	Wzmoczone wydzielanie się drzew i obumieranie drzewostanów w wyniku działania czynników biotycznych lub abiotycznych w szczególności na skutek działalności owadów i grzybów pasożytniczych	1. Monitorowanie, ewidencjonowanie i dokumentowanie zaburzeń w ekosystemach, w tym rozpoznawanie czynników je wywołujących, przez: 1) obserwacje terenowe wraz z nanoszeniem ich wyników na raptularze obserwacji terenowych przez pracowników Parku; 2) zbiór i identyfikację laboratoryjną organizmów patogenicznych oraz uszkodzeń przez nie wywoływanych, w szczególności z wykorzystaniem pułapek, w tym feromonowych do odłowu foliofagów i kambiofagów, a także metody fotoeklektorowej do identyfikacji foliofagów; 3) sporządzanie dokumentacji zbiorczej oraz analiza i interpretacja wyników obserwacji terenowych; 4) jesienne poszukiwania foliofagów sosny zwyczajnej (<i>Pinus sylvestris</i>) w ściółce. 2. Realizacja działań ochronnych zmierzających do minimalizacji negatywnego oddziaływania czynników abiotycznych ze szczególnym uwzględnieniem spadku poziomu wód gruntowych i suszy glebowej, przez ograniczenie odpływu wód

III. Istniejące zagrożenia zewnętrzne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożenia ¹⁾	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożenia i jego skutków
1	Przerywanie (korytarzy ekologicznych) łączących Park z otoczeniem, w szczególności z sąsiadującymi obszarami Natura 2000 oraz Doliną Wisły, prowadzące do zubożenia genetycznego i gatunkowego roślin i zwierząt Parku	1. Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego na rzecz wprowadzenia do planów zagospodarowania przestrzennego gmin, planów ogólnych gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego regulacji zapobiegających przerywaniu powiązań przyrodniczych Parku z otoczeniem, w szczególności lokowania zabudowy w miejscu przebiegu korytarzy ekologicznych. 2. Uzgadnianie projektów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu
2	Szkodnictwo leśne, w tym: 1) zakłócanie przebiegu naturalnych procesów	1. Zabezpieczanie obszaru Parku przed szkodnictwem leśnym, w tym przekopywanie miejsc nielegalnych wjazdów na obszar Parku. 2. Patrolowanie obszaru Parku przez Straż Parku.

	w ekosystemach oraz nielegalne pozyskiwanie drewna, w tym drzew, obłamanych konarów i gałęzi oraz świeżych gałęzi jodłowych (stroiszu) i runa leśnego; 2) kłusownictwo	3. Monitorowanie, w tym z użyciem kamer rejestrujących i fotopułapek, miejsc szczególnie narażonych na szkodnictwo leśne. 4. Montaż nowych lub konserwacja i naprawa istniejących szlabanów uniemożliwiających wjazd na obszar Parku. 5. Ograniczenie do niezbędnego minimum wykorzystywania dróg w celu przemieszczania się pojazdami oraz nieudrażnianie niewykorzystywanych dróg, ścieżek i dawnych szlaków zrywkowych. 6. Umieszczanie tablic urzędowych, informacyjnych i ostrzegawczych, informujących o zakazie wstępu na obszar Parku lub na niektóre jego obszary i zagrożeniach bezpieczeństwa osób przebywających poza miejscami udostępnionymi. 7. Prowadzenie edukacji na temat celów ochrony Parku i roli martwych drzew w prawidłowym funkcjonowaniu ekosystemów leśnych
3	Występowanie pożarów	1. Prowadzenie edukacji w zakresie zagrożenia pożarowego, w szczególności wśród lokalnej społeczności. 2. Prowadzenie obserwacji terenu pod kątem występowania pożarów w szczególności w ramach patroli terenowych. 3. Uzupełnianie i konserwacja sprzętu przeciwpożarowego. 4. Usuwanie z dna lasu obłamanych i okrzęsanych gałęzi i chrustu oraz czynności porządkowe w pasach o szerokości do 30 m wzdłuż dróg publicznych. 5. Utrzymanie, w tym bieżące naprawy i remonty dojazdów pożarowych, w szczególności przez uzupełnianie ubytków w nawierzchni, usuwanie roślinności w rowach i na poboczach oraz usuwanie gałęzi drzew wchodzących w światło drogi. 6. Utrzymanie lub tworzenie baz sprzętu przeciwpożarowego. 7. Utrzymanie punktów czerpania wody gaśniczej. 8. Udział w akcjach gaszenia pożarów
4	Zakłócanie naturalnych zachowań zwierząt przez światło, antropogeniczne dźwięki i zapachy, a także obecność zwierząt domowych w pobliżu obiektów budowlanych i dróg zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie Parku	1. Patrole pracowników Straży Parku, w szczególności w miejscach narażonych na nieuprawnione przebywanie ludzi. 2. Umieszczanie w miejscach narażonych na nieuprawnione przebywanie ludzi tablic urzędowych, informacyjnych i ostrzegawczych, w szczególności o zakazie wstępu na obszar Parku lub na niektóre jego obszary i zagrożeniach bezpieczeństwa osób przebywających poza miejscami udostępnionymi. 3. Edukacja społeczeństwa dotycząca celów ochrony Parku oraz sposobów eliminacji lub ograniczenia zagrożeń generowanych przez przylegające do Parku tereny zabudowane i zamieszkałe. 4. Działania na rzecz wprowadzenia do planów zagospodarowania przestrzennego gmin, planów ogólnych gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego postanowień dotyczących ograniczania lub eliminowania powstawania zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie Parku. 5. Uzgodnienia projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w zakresie przeciwdziałania lokowania zabudowy wpływającej negatywnie na przyrodę Parku
5	Zanieczyszczenie, gleby oraz wód powierzchniowych i podziemnych powodujące degradację siedlisk roślin,	1. Edukacja społeczeństwa dotycząca celów ochrony Parku oraz sposobów eliminacji lub ograniczenia zagrożeń generowanych przez zanieczyszczenia gleby i wód podziemnych. 2. Patrole pracowników Straży Parku w miejscach narażonych na zanieczyszczanie odpadami i egzekwowanie przestrzegania zakazów

	zwierząt i grzybów	obowiązujących w tym zakresie. 3. Likwidacja nielegalnych składowisk odpadów. 4. Sprzątanie obszaru Parku z odpadów stałych, w tym segregacja i wywóz odpadów
6	Rozprzestrzenianie się gatunków obcych we florze Parku sprzyjających synantropizacji ekosystemów leśnych i nieleśnych, w tym w siedlisk przyrodniczych	1. Edukacja społeczeństwa dotycząca celów ochrony Parku oraz sposobów eliminacji lub ograniczenia zagrożeń ze strony roślin synantropijnych i roślin gatunków obcych. 2. Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie likwidacji stanowisk roślin gatunków obcych w otulinie Parku
7	Zanieczyszczenie powietrza	1. Edukacja społeczeństwa dotycząca zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem powietrza oraz sposobów eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń. 2. Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie promocji odnawialnych źródeł energii oraz efektywności energetycznej. 3. Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie likwidacji i utylizacji eternitu
8	Niska świadomość społeczeństwa dotycząca dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego regionu	1. Edukacja społeczeństwa w zakresie podnoszenia świadomości dotyczącej dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego regionu. 2. Utrzymanie lub tworzenie miejsc lub obiektów udostępnianych w celach edukacyjnych, w tym ścieżek edukacyjnych
9	Niszczenie przez ludzi stanowisk geologicznych, w tym form skałkowych i źródeł	1. Likwidacja nielegalnych zejść ze szlaków pieszych i rowerowych oraz ścieżek edukacyjnych. 2. Konserwacja nawierzchni istniejących szlaków pieszych i rowerowych. 3. Wykonanie barier lub ogrodzeń chroniących stanowiska geologiczne, w tym formy skałkowe i odsłonięcia 4. Patrole terenowe Straży Parku, w szczególności miejsc narażonych na niszczenie i egzekwowanie przestrzegania zakazów obowiązujących w tym zakresie. 5. Czyszczenie stanowisk geologicznych, w tym usuwanie napisów i rysunków z form skałkowych i odsłonieć

IV. Potencjalne zagrożenia zewnętrzne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożenia	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożenia i jego skutków
1	Presja urbanizacyjna w pobliżu granic Parku zagrażająca: 1) zwiększeniem zanieczyszczania gleby, wód powierzchniowych i podziemnych oraz powietrza; 2) zwiększeniem zagrożenia wkraczania na obszar Parku antropofitów i gatunków	1. Prowadzenie działań na rzecz utrzymania w otulinie Parku, wzdłuż jego granic, stref wolnych od zabudowy, w tym mieszkalnej, gospodarczej lub przemysłowej, z zachowaniem dotychczasowych sposobów użytkowania gruntów. 2. Propagowanie odstąpienia od budowy nowych dróg o utwardzonej nawierzchni na obszarze przylegającym do Parku

	obcych, w tym inwazyjnych; 3) zakłócaniem naturalnych zachowań behawioralnych zwierząt, w szczególności przez czynniki antropogeniczne, w tym światło, dźwięki i zapachy oraz niepokojenie przez ludzi i zwierzęta domowe	
2	Przerywanie istniejących korytarzy ekologicznych łączących obszar Parku z obszarami przyległymi	1. Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego na rzecz wprowadzenia do planów zagospodarowania przestrzennego gmin, planów ogólnych gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego regulacji zapobiegających przerywaniu powiązań przyrodniczych Parku z otoczeniem, w szczególności lokowania zabudowy w miejscu przebiegu korytarzy ekologicznych. 2. Uzgadnianie projektów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu
3	Zagrożenie ekosystemów leśnych i łąkowych z tytułu pożarów	1. Prowadzenie edukacji w zakresie zagrożenia pożarowego, w szczególności lokalnej społeczności. 2. Prowadzenie obserwacji terenu pod kątem występowania pożarów, w szczególności w ramach patroli terenowych. 3. Uzupełnianie i konserwacja sprzętu przeciwpożarowego. 4. Usuwanie z dna lasu obłamanych i okrzęsanych gałęzi i chrustu oraz czynności porządkowe w pasach o szerokości do 30 m wzdłuż dróg publicznych. 5. Utrzymanie, w tym bieżące naprawy i remonty dojazdów pożarowych, w szczególności przez uzupełnianie ubytków w nawierzchni, usuwanie roślinności w rowach i na poboczach oraz usuwanie gałęzi drzew wchodzących w światło drogi. 6. Utrzymanie lub tworzenie baz sprzętu przeciwpożarowego. 7. Utrzymanie punktów czerpania wody gaśniczej. 8. Udział w akcjach gaszenia pożarów

4	Dewastacja krajobrazu pasm górskich, w szczególności głównie Pasma Łysogórskiego i Pasma Klonowskiego oraz dolin między tymi pasmami przez zabudowę terenów rolniczych przyległych do granic Parku	1. Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego na rzecz: 1) wprowadzenia do planów zagospodarowania przestrzennego gmin, planów ogólnych gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego regulacji zapobiegających dewastacji krajobrazu; 2) utrzymania wzdłuż granic Parku strefy wolnej od zabudowy, z zachowaniem dotychczasowych sposobów użytkowania nieruchomości; 3) odstąpienia od budowy nowych dróg o nawierzchni utwardzonej na obszarze przylegającym do Parku. 2. Uzgadnianie projektów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu
5	Zmiana warunków siedliskowych na skutek nieprzewidywalnych zmian pogodowych, w tym klęsk żywiołowych i katastrof naturalnych	Prowadzenie monitoringu przyrodniczego
6	Choroby zwierząt o charakterze epizootii	1. Monitoring stanu zdrowotnego populacji zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem dzika (<i>Sus scrofa</i>). 2. Opracowanie i wdrożenie procedur postępowania w przypadku stwierdzenia epizootii lub zaobserwowania niepokojących objawów chorobowych